

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

2014. január 27.

Össz.pontszám:

70 p	
------	--

Versenyző neve: ..... Osztály: .....

1. Pótold a hiányzó írásjeleket a szövegben! Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont!

Mások helyesírási hibáit könnyebb észrevenni. Miért nem ezzel kezdjük, és folytatjuk a sajáttal? Hibás szövegek helyesbítettő másolásával gyorsabban célt érünk, mint nélküle. A lebonyolítás módozatai pedig fokozatosak legyenek! Bárcsak olyan könnyen menne ez! - medítá-lunk sokszor a nyelvtankönyv fölött.

4 p	
-----	--

2. Mód- vagy állapothatározó? Írd a megfelelő betűt a szintagmák elé! (M: mód, Á: állapot)

M. biztatólag szólt

M. hangosan szól

Á. mezítláb járkal

Á. sérülten vállalta *Egy megoldás 1 p, összesen 6 pont*

Á. mosatlanul hevernek

Á. üresen mennek

6 p	
-----	--

3. Ok- vagy célhatározó? Írd a megfelelő betűt a szintagmák elé! (O: ok, C: cél)

C. tanulni jöttek

C. tejért küldte

O. könnyes az örömtől

C. mozijegyért álltunk sorba *Egy megoldás 1 p, összesen 6 pont*

O. olajhiány miatt ment tönkre

O. elfáradtak a gyaloglástól

6 p	
-----	--

4. A pontok helyére írd a nyelvileg helyes megoldás betűjelét!

Könyv, füzet és toll _____ **A** _____ az asztalon.

Egy megoldás 1 p, összesen 5 pont

A van

B vannak

A hivatalos levelet időben _____ **A** _____

A kézbesítették

B kikézbesítették

Nem tudom, _____ **B** _____ Béla a túrára.

A eljött-e volna

B eljött volna-e

Figyeljünk mindarra, _____ **A** _____ elmondtunk!

A amit   **B** amiket

Az ítélet/et _____ **B** _____ .

A felolvasásra került   **B** felolvasták

5 p	
-----	--

5. Egész kis állatkert kitelne a magyar szólásokban előforduló állatokból. Írd a pontok helyére a megfelelőket! Egy megoldás 1 pont, összesen 7 pont, rossz helyesírással nem adható pont!

- a) __**Bagoly**__ mondja __**veréb**__ nek, nagyfejű.
 b) Annyi esze sincs, mint egy __**tyúk**__ nak.
 c) Lerázza magáról, mint __**kutya**__ a vizet.
 d) Egy __**fecske**__ nem csinál nyarat.
 e) Bámul, mint __**borjú**__ az új kapura.
 f) Várja, hogy a sült __**galamb**__ a szájába repüljön.

7 p	
-----	--

6. Melyik szófajra utalnak a következő meghatározások? 4 jó válasz 4x1 pont. A másodikban a két megoldás közül egyre jár pont!

Névszokat helyettesítenek: __**névmások**__ Fokozhatók: __**melléknév, határozatlan számnév**__

Mondatokat kötnek össze: __**kötőszó**__ Igei és főnévi tulajdonságai vannak : __**főnévi igenév**__

4 p	
-----	--

7. Helyesírási totó   Írd be a helyesen írt alak betűjelét a táblázatba!

	A	B	C	A helyes alak betűje
1.	Kossúth	Kossuth	Kosuth	B
2.	follyék	fojjon	folyjon	C
3.	órákor	órakkor	orakkor	A
4.	Battyhány	Batyhány	Batthyányi	C
5.	lőjj	lőjj	lőj	C
6.	pulover	pullóver	pulóver	C
7.	szivatyú	szivattyú	szivattyu	B
8.	ujnyi	újjnyi	ujjnyi	C
9.	holt-tiszai	Holt-Tiszai	Holt-tiszai	A
10.	lehullnak	lehúlnak	lehúllnak	A
11.	hallatszón	hallatsszon	halatszón	B
12.	súlytsa	sújtsa	sujtsa	B

13.	táborhegyi úti	Táborhegyi-úti	Táborhegyi úti	C
14.	kielégítetlen	kielégítetlen	kielégítetlen	C

Egy jó megoldás 0,5 pont!

7 p	
------------	--

8. Személynevek verscímeiben

Ha a kipontozott helyekre beírt keresztnévek első betűit megfelelő sorrendben összeolvasod, egy női nevet kapsz.

Tamási Áron: **Ábel**   a rengetegben   **Hibátlan helyesírással 6x1 pont**

Arany János: **Rózsa**   és Ibolya

Juhász Gyula: **Anna**   örök

Janus Pannonius: **Mátyás**   királyhoz

Petőfi Sándor: **István**   öcsémhez

A női név: **Mária**

6 p	
------------	--

9. Kezdődjön a válasz a „kan” betűcsoporttal! pl. Tavasszal nyíló, sárga virágú erdei növény: *kankalin*   **Hibátlan helyesírással elemenként 1 pont, összesen 4 pont**

- a) a ló irányításához használt lószerszám   **kantár**
- b) macska hímje   **kandúr**
- c) gyújtózsínór   **kanóc**
- d) királyi iratokat szerkesztő, magas rangú udvari tisztviselő   **kancellár**

4 p	
------------	--

10. Színes

Melyik szín illik az alábbi szavak elé, illetve mögé?   *Egy megoldás 1 p, összesen 5 pont*

- a) -cinege, -here, -róka, -szakáll   **kék**
- b) -begy, -kereszt, -fenyő, -hagyma   **vörös**
- c) csokoládé-, néger-, gesztenye-   **barna**
- d) -rigó, -réz, -répa, -barack   **sárga**
- e) -hal, -borjú, -málinkó, -hörcsög, -fácán   **arany**

5 p	
------------	--

11. Helyhiány

Melyik magyar város neve hiányzik a szóból? *Egy megoldás 1 p, összesen 4 pont*

- a) ko__**Vác**__soltvas   b) csala__**Mád**__é
c) t__**Érd**__epel   d) kot__**Tata**__rtó

4 p	
-----	--

12. Közös nevező

Mi a közös keresztnéve az íróknak?

- a) Reviczky, Krúdy, Illyés   __**Gyula**
b) Hágy, Pilinszky, Arany   __**János**
c) Hunyady, Kányádi, Bródy, Weöres   __**Sándor**
d) Karinthy, Juhász, Kazinczy, Kölcsey   __**Ferenc**
e) Vörösmarty, Babits, Csokonai Vitéz, Tompa   __**Mihály**
f) Amadé, Arany, Nagy, Németh   __**László**

6 p	
-----	--

13. Az alábbi történet mely szavaira illenek a következő szóelem meghatározások?

Egy görbe fa odvában honolt méhrajhoz nem férhetvén a medve, kíváncsian szemlélte alulról szorgalmát.

- *Együgyűek!* – szólt végre az irigység belőle -, hogy nem unjátok oly apró cseppekben gyűjtögetni azt a kis mézeteket: nekem ugyan nem volna béketűrésem hozzá.
- *Azért is nyalogatja éhén uraságod télen a talpát addig, míg mi kényünkre élünk nyári kereseteinkkel.*

Aki nem munkál, ne is egyék az!

(Fáy András: A méhek és a medve)

Szótő + E/3. birtokos személyjel + -ban határozórag __**odvában**

Szótő+ igeképző + határozói igenév képzője __**férhetvén**

Szótő + T/2. birtokos személyjel + tárgyrag __**mézeteket**

Szótő + igeképző + főnévi igenév képzője __**gyűjtögetni**

Szótő+ szótő + névszóképző + E/1. birtokos személyjel __**béketűrésem**

Szótő + névszóképző + T/1. birtokos személyjel birtoktöbbsesítő jellel + -vel hasonult alakja
__**kereseteinkkel**

6 p	
-----	--

Egy helyes válasz 1 pont, összesen 6 pont